

**BLED IN
BOHINJ
STR. 3**

**NAUVA
PREDSEDNICA
PRI DRUŠTVU
PORABSKI
UPOKOJEN-
COV
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 24. junija 2010 ☼ Leto XX, št. 25

Šola skoraj bo zaprta...

... čez poletje vsak od nas bo po svoje kolovratil... Ne le v pesmici, čisto zares se bodo vrata šol kmalu zaprla za vsemi šolarji; porabski osnovnošolci že uživajo zaslužene počitnice, tudi srednješolci nižjih letnikov, samo maturanti se še potijo na izpitih. Šolsko leto 2009/2010 se torej končuje tudi v Porabju. Tako učenci kot učitelji so konec težko pričakovali, a zadnji šolski dnevi so bili v šolah naravnani bolj sproščujoče, saj so učenci hodili na pohode, ekskurzije, imeli športne in ustvarjalne dneve. Prvi so spričevala že 11. junija dobili števanovski učenci, saj so 14. in 15. junija bili na ekskurziji po Sloveniji, ki smo jo financirali s sredstvi slovenskega MŠŠ. Na Gornjem Seniku je bil zaključek šolskega leta 17. junija; v šolski telovadnici se je poleg učiteljev in učencev zbralo tudi lepo število staršev in gostov. Po kratkem kulturnem programu in nagovoru ravnateljice Ildike Dončec Treiber so učenci dobili pohvale in nagrade – s strani šole različne knjige za pridnost, odličen uspeh in sodelovanje v obšolskih dejavnostih, predsednik Državne slovenske samouprave je učencem, ki se učijo slovenščino (to pa so tudi na Gornjem Seniku po

Skupinska slika osmošolcev na Gornjem Seniku

Števanovski osmošolci med valetu

novem vsi učenci), podelil enkratne štipendije, avtorica tega zapisa pa sem prav vsem učencem podarila po eno slovensko knjigo, ki jih je doniralo društvo Bralna značka Slovenije. Sicer pa so tudi gornjese-

niški učenci dobili darilo s strani Slovenije v obliki ekskurzije – nižji razredi, ki so se jim pridružili tudi prvošolčki slovenske skupine iz Monoštra, so bili en dan po Pomurju, višji razredi in vsi učitelji pa dva dni po

njo okolico, tudi slovensko šolo in vrtec, pa še del zanimivega slovenskega Krasa z jamo Vilenico. Kot vzporedni dogodek v sklopu seminarja pa je bil pogovor o problematiki porabskega šolstva, ki so se ga udeležili

osrednji Sloveniji. Monoštrski učenci pa so se veselili (ali pa ne) spričeval 18. junija.

Pred porabskimi učenci in učitelji so torej dolge počitnice, v katerih pa se dogaja ali se bo marsikaj zanimivega. 14 porabskih pedagoških delavcev, ki so se jim pridružili še drugi zainteresirani udeleženci, se prav v teh dneh udeležuje vsakoletnega Seminarja slovenskega jezika in kulture (21.-26. junij) v obmorskem Portorožu. Poleg predavanj in pedagoških delavnic v Hotelu Lucija spoznava jo tudi kulturno-zgodovinske značilnosti krajev, kjer gostujejo, na enodnevni ekskurziji bodo spoznali Trst in bliž-

pomembni sogovorniki in s tem pokazali zanimanje ter veliko naklonjenost Porabju in izobraževanju najmlajših generacij Porabskih Slovencev (o tem več v naslednji številki).

Skoraj 40 porabskih učencev višjih razredov in srednješolcev pa bo od 8.-15. julija ponovno uživalo na že 4. Jezikovnih počitnicah na Osnovni šoli Cirila Kosmača v Piranu. Tudi letos gostitelji pripravljajo zanimiv program. Ker so porabski počitnikarji na morju, bo veliko kopanja in plavanja, vmes jezikovne ure, sprehodi po bližnji okolici, ogled prenovljenega piranskega akvarija, vrta kaktusov v Sečovljah, ogled Kopra, kamor se bodo udeleženci podali kar z ladjo, in še veliko drugih zanimivosti. Večere si bodo krajšali s športnimi aktivnostmi, tisti, bolj igralsko nadarjeni, pa bodo lahko sodelovali v gledaliških delavnicah. Za vsakega bo kaj zanimivega, osnovni cilj takih počitnic pa je druženje, spoznavanje Slovenije in kljub počitnicam na prijeten, počitniški način učenje slovenščine.

Počitnice so torej tu, uživajte jih, kolikor morete! Saj bo spet prehitro prišel september...

Valerija Perger

Lendava: Sporočilo nove madžarske vlade

SLOVENIJA VZORNO SKRBI ZA PREKMURSKE MADŽARE

V Lendavi so pred osemnajsti leti odprli Center Bánffy, ki ga uspešno vodi Lili Kepe. V centru je knjigarna, klubski

krovno organizacijo prekmurskih Madžarov in tednik Népuság.

Dogodek obnove in otvoritev

govanje jezika, predsednik krovne narodnostne organizacije prekmurskih Madžarov József Kocon se je zahvalil vladama v Ljubljani in Budimpešti za finančno pomoč, župan Anton Balažek je povedal, da je Bánffy center stičišče preteklosti in prihodnosti ter poudaril vlogo večkulturnosti v Lendavi.

V imenu nove vlade Viktorja Orbána je pesnik, in kot je dejal, zdaj tudi državni sekretar, Géza Szócs povedal, da je Slovenija ob reševanju manjšin-

skih vprašanj pokazala veliko modrosti in je lahko za zgled na tem področju. Zato s Slovenijo Madžarska ni imela nikoli te vrste težav in problemov. Zato je hvaležen Sloveniji, kar je storila za Madžare, in dodal, da so v Szegedu šele pred dnevi odkrili prvi kip Bánffyju.

E. Ružič

O pomenu novih prostorov Centra Bánffy sta govorila tudi predsednik krovne organizacije prekmurskih Madžarov József Kocon in župan Anton Balažek.

prostori in dvorana za manjše prireditve ter likovne razstave. Od začetka tega meseca pa so v obnovljeni stavbi, povezani s centrom Bánffy, tudi prostori Zavoda za kulturo madžarske narodnosti. Če bi bilo le mogoče zagotoviti denar, bi obnovili še eno poslopje in združili večino narodnostnih ustanov, denimo prostore za

sodobno opremljenih prostorov so počastili s prijetno slovesnostjo. Ob nastopih prekmurskih narodnostnih kulturnih skupin se je zvrstilo več govornikov, ki so poudarjali pomen dobrega sožitja narodov in narodnosti v tem delu Slovenije. Tako je državni sekretar dr. Stojan Pelko posebej izpostavil skrb za ne-

Galerija Murska Sobota

RES NAKLJUČJA?

V soboški Galeriji je ta čas odprta ena najzanimivejših letošnjih razstav, če ne celo najprivlačnejša – pod naslovom Naključja. Avtor, direktor in kustos Galerije Robert Inhof je k sodelovanju povabil 16 avtorjev, za katere pravi, da jim je skupno, da nimajo nič skupnega. Če to drži, ni niti toliko važno, pomembno je, da se na enem mestu predstavljajo slikarji in kiparji različnih generacij: nekdanji študenti, zdaj slikarji skupaj s profesorji, ki to še zmeraj so, in tako bi lahko tokratno »likovno zgodbo« napletal dalje. Kar bi bilo narobe, razstavo je potrebno videti!

Že pogled z enega zornega kota ponuja zanimivo primerjavo

Večina sodelujočih likovnih umetnikov se je v Murski Soboti že predstavila s samostojnimi razstavami. Zdaj so na ogled njihova manj znana dela ali dela, ki so prvič na razstavi. »Neke velike skupne teme na tej razstavi ni, edini skupni imenovalec razstavljenih del je njihova kakovost,« pravi Robert Inhof.

To so manj znana, toda prepoznavna dela akademskega slikarja in grafika Lojzeta Logarja, zdaj tudi profesorja na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani

Na razstavi so slike, grafike, risbe, akvareli, ilustracije, skulpture in objekti. Če je, denimo, Sandi Červek v novjšem obdobju znan in prepoznan po »črnih slikah«, na Naključjih spoznamo njegov odnos tudi do drugih barv. Kljub raznolikosti si dela niso v nasprotju, ampak druga drugo dopolnjujejo.

Na razstavi sodelujejo: Mirko Bratuša, Sandi Červek, Gustav Gnamuš, Milan Golob, Zdenko Huzjan, Andrej Jemec, Lojze Lokag, Vladimir Makuc, Ignac Meden, Franc Mesarič, Jožef Muhovič, Mirko Rajnar, Marija Lucija Stupica, Tugo Sušnik, Drago Tršar in Žarko Vrezec. Meta Gabršek Prosenec je razstavo, preden jo je odprla, označila za »prerez kakovostne slovenske likovne ustvarjalnosti.«

Domiselno je tudi vabilo na Naključja, sestavljeno iz črk in velikega ključa – prijetna likovna in besedna kombinacija:

Na -ključ- ja.

Ernest Ružič

Zbirali so donacije oškodovancem v poplavi

Zaradi poplav, ki so po obilnih padavinah v minulih tednih prizadele Madžarsko, je moralo več tisoč ljudi zapustiti svoje domove. Veliko hiš je neprimernih za bivanje in veliko jih je tudi porušeni.

Za pomoč oškodovancem so v zadnjem obdobju začeli zbirati donacije po vsej državi, tudi v Porabju. V Števanovcih, Andovcih in na Verici se je zbiranje začelo pred dvema tednoma na pobudo števanovskega župana Sándorja Fodorja in njegove žene Marijane. Pri tem je župan najprej povprašal občinske svetnike, ali se strinjajo z zbiranjem. Ker so bili vsi pripravljeni pomagati, je župan še poizvedel, v katerem kraju pomoč najbolj potrebujejo. To je bilo mesto Sajópetri. Poziv k doniranju so objavili na oglas-

nih deskah, cerkvenih vratih itd. Pobudo so širili tudi ustno. Zbiranje trajnih živilskih in higienskih izdelkov je potekalo v kulturnem domu v Števanovcih. Najprej je bilo dogovorjeno, da naj bi župan in njegovi pomočniki zbrano pomoč odpeljali v Sajópetri z enim kombiniranim vozilom, a se je na koncu nabra-

lo toliko izdelkov, da jih je bilo treba naložiti v dve vozili. Nekateri so prispevali tudi denar. V treh vaseh so prispevali 157.000 forintov. Družina iz Števanovcev je ponudila celo pralni stroj. Zbrane donacije je majhna županova delegacija dostavila v Sajópetri prejšnji četrtek, 17. junija.

Nikoletta Vajda

„...z okolšč'no ta podoba raja!“

Bled in Bohinj

Gda se zrankoma zbidimo v Kranji, pa smo nej na žmetnoj dieti, leko za zajtrik probamo *kranjske klobase*. Té, malo sölknivane/okajene klobase so svoje ime dobile že pred več kak stau lejtami, gda so bile

leti v gauščo, pa na léki domau najde. Škoda samo, ka je vausek od té fčel nej tak dober. Gorenjski fčelarge so na konec svoji panjov (kaptár) dali lejpe, pomalane deske, od šteri dosta vidimo v Čebelarskom muzeji

Največ turistov v Sloveniji gorpoiške Bled

erične po cejloj Monarhiji. V sebi morejo gnes meti najmenje 68 procentov svinjskoga, najmenje 12 procentov govenskoga mesa, pa menje kak 20 procentov špeka. Samo vodau, sau, česnek pa fejfer leko me-sarge cuj nücajo. V našom cajti vsikšo leto vöodeberéjo najbaukšo kranjsko klobaso v vesnici Sora pri Medvodah.

Gorenjske ženske, štere so küjale takše klobase, so po svetkaj nosile »avbe«, ranč tak kak pri nas v Porabji moški, samo ka so njine sploj ovak vövidle. Té šapke so mele vrkaj veuki bejli »globoncli«, spodik pa so bile vözašite z domanjimi motivi, zvekušoga z raužami. Gda gučimo o slovenskom narodnom gvanti, si brodim na gorenjsko nošo z avbo. V etoj krajini dostakrat dež dé, zatok so inda moški skoro vsikdar drženco s seuv meli.

Kranjske fčele so prej bole merne kak gorenjske ženske. Ta fajta fčel je doma iz Slovenije, pa ne pika fejš fčelara. Je zdrava fajta, dosta betegov ne dobi, ka je pa najbolje važno, dober med naredi. Na pašo

v Radovljici, gde nutpokažejo meštirjo. Na panjski končnicaj vidimo motive, kak »vrag brüsi babi gezik« ali »pokapanje djagra«, gde škrinjno pokojnoga stvarine neséjo.

Nej daleč od Radovljice pridemo v vesnico *Brezje*, v šteroj stogi najvejša Marijina praušcarska bazilika Slovincov. V cerkvi čestijo kejp Marije Pomagaj, šteri je že pomago dosta betežnikom, ki so pred njim molili. 24. maja se pred bazilikov zberé več gezero prauškarov, pred štirinajstimi lejtami pa go je gorpoiško papa Janez Pavel II. tö. V malom muzeji pri cerkvi si leko poglednemo betleheme s cejluga sveta.

Gda se pelamo z Brezij dale prauti söveri, na pamet vzememo, ka na dosta mejstaj sišijo senau na takzvani »kozolcaj«, šteri so kak veuke, šurke lesnice s strejov. Na Gorenjskom poznajo eške »toplár« tö, tau sta duplanska kozolca, šteriva sta povezaniva s strejov. Na srejdi so pavri leko držali škeri pa kaula na süjom.

Če kakšoga turista pitamo, ka se ma je v rosagi najbolje vidlo,

med drüгими gvüšno povej *Blejsko jezero*. Istina, malo jezero (tó) srejdi viski plamin, na srejdi šteroga na drauvnom otoki stogi cerkev, je edno najbolje libleni mest tihinski turistov v Sloveniji. Kak je pesnik Prešeren napiso: »...kejp té krajine je kak liki iz Paradiža«.

Čednjaki pravijo, ka je Blejsko jezero trnok mlado: samo 14.000 lejt. Pred telkim cajtom je voda zalezala dolino, štero je napravo led. Jezero je inda bilau vekše pa dvakrat globše kak zdaj, gnes je dugo dva kilometera pa tresti mejterov globko. Vleti je voda toplá kauli dvajsti stopinj, v ici se leko vsikši malo namače, sledik pa odi po potaj za špancećranje. Bole bogati športniki pri jezери golf špilajo, bole srmački pa leko ribe lovijo, vej pa v vodej 19 ovaški rib živé. Dosta kongresov pa kulturni programov držijo v vnaugi zidinaj kauli jezera.

Prvi lidgé so na Bled prišli kak prauškarge k Mariji na Otoki (sziget). Na mesti gnešnje cerkve so že poganski Slovange svoje sveto mesto meli. (Od cajtov, gda so starci Slovincov prejkvzeli nauvo krščansko vöro, piše Prešeren v svojoj pesnitvi *Krst pri Savici*). Gnes leko vleti vsikši pride s čunaklinami (ali, kak uni zovejo »plet-nami«), če pa je batriven, vzimi pejški po ledi na otok, gde stogi Marijina cerkev z eričnim zvonaum. Če toga stoj potegne, se ma želja izpuni. Tau se vej, ka samo te, če njuma vö ne ovadi. Najlepše videnje se nam opré, če splezdim na blejski grad 139 mejterov nad vodauv. (Od njaga so v papéraj pisali že leta 1004.) Od tistec se vidi cejlo jezero, kaulivrat pa čudovite, veuke plamine. Če srečo mamó, leko z ednoga aukna vidimo slovenski simbol, Triglav tö. Pod gradom so arheologi najšli železno iglo v formi »ftice iz

Paradiža«, štero so nücali eške stari Slovange pri svoji gvantaj. Gnes je ta ftica simbol Bleda, ranč tak kak fajne kremšnite (krémes).

V 18. stoletji je nekak vözbrodó, ka trbej jezero vöposišiti pa iz zemlé njivo napraviti. Ilojco pod vodauv pa leko ponücamo za cügle. Vala Baugi se je tomi

Tak so se Gorenjci naravnali za svetek

čednomi človeki plan nej prišiko, zatok je leko Bled eške v svojoj lepoti vüdo švajcarski padar *dr. Arnold Rikli*. Zozido je mali hotel s kopališčom, pa vračo betežne lidi iz cejle Monarhije. Na začetki 19. stoletja je Bled daubo papér o tom, ka je važno turistično mesto casarske Avstrije. Zatok je nej čüdno, ka je v nauvoj Jugoslaviji po prvoj bojni krau Aleksander vöodebro Bled za svojo letno rezidenco.

Po tresti kilometerov pelanja smo že pri drügom eričnom mesti v Julijski Alpaj. *Bohinj* je ime za cejlo dolino med plaminami, če rejsan ništerni brodijo, ka je samo od jezera. Ta veuka voda je najveške takšo jezero v Sloveniji, štero nikdar ne preminé. Najbole ga majo radi tisti, šteri bi se pelali s čunaklinami, kajaki pa kenuji. Šteri pa nücajo adrenalin, se leko po potoki Sava Bohinjka spistijo po divdvoj vodej. Turisti eške sploj radi majo slap Savice (vizesés), v šterom voda 80

mejterov spadne. Potok grata kisnej veuka reka Sava, štera teče do Beograda, do Donave. Šteri pa neške pejški pau vöre ojtí do slapa, se leko pri jezери vsede na gondolo, pa se ž njauv odpela gor na 1500 mejterov na plaminó Vogel, od kec se čü-dovito vidijo vreji Julijski Alp. V zimskom cajti je Vogel puni smučarov, šteri se leko po deskaj pelajo po léki pa žmetnejši potaj tö.

Avgusta 1778 so trgé djagri pa eden padar oprvin splezdili na Triglav iz Bohinja. Sledik so Bohinjci dosta delali v plaminaj, ka aj bi poti nej tak nevarne bile, v red so vzeli, ka

je »narava naaupek naredila«. Gledali so plaminske koze, kak letijo gor po kamlaj, pa so tak paut vöodebrali.

Inda je v etoj dolini dostafele lüstva živelo, na Nemce spominja ime vesnice Nemški Rovt, Taljange pa so tam začnili delati z železom v 16. stoletji. Ka so cuj nücali, so kopali v bregaj, zvekušoga so redili draute. Srejdi 19. stoletja so v Bohinji naredili 6-800 ton železa na leto. Gda je meštirja na nikoj prišla, so se začnili spravlati z marov. V eti bregaj je inda živelo največ planšarov ali plaminski pastevrov, šteri so sir tö redili. Maro so pasli sprtoleti blüzi vesnic, kisnej so go gnali na menjše, srejdi leta pa na višise plamine.

Od Bohinja z avtom ne pela paut dale, samo pejški gor po strminaj. Če smo nej pravi planšarge, se raj obrnimo nazaj po glavnoj poštiji, pa se odpelajmo na drügo stran bregauv kaulivrat po pauti pauleg Save Dolinke.

OD SLOVENIJE...

Vlada sprejela rebalans državnega proračuna

Vlada je sprejela predlog rebalansa letošnjega državnega proračuna, v katerem je znižala odhodke za 599,6 milijona evrov na 9,9 milijarde evrov. Prihranki so potrebni zaradi občutno nižjih davčnih prilivov od načrtovanih, proračunski primanjkljaj pa bo ostal na predvidenih petih odstotkih bruto domačega proizvoda, je povedal finančni minister Franc Križanič. Z rebalansom se znižujejo predvsem sredstva za investicije (za 380 milijonov evrov) ter materialne stroške (72 milijonov evrov). Že začete investicije se ne bodo prekinjale, bo pa vlada nekatere investicije prestavila v naslednje leto, in sicer predvsem na področju prometa in zdravstva. Dodatne prilive pa si vlada obeta z zvišanjem trošarin. Že avgusta se bodo tako zvišale trošarine na cigarete, zemeljski plin ter električno energijo, pri čemer bodo višje trošarine za energente veljale le do konca leta 2011. Vmes pa bo vlada zelo verjetno zvišala takse na izpuste ogljikovega dioksida. Rebalans proračuna je potreben tudi zaradi odločitve Slovenije, da skupaj z ostalimi članicami območja evra pomaga Grčiji. Slovenija bo tej globoko zadolženi državi v treh letih posodila do 387,8 milijona evrov, če se ji kapitalski trg ne bo sprostil že prej.

Referenduma o izbrisanih ne bo

Ustavno sodišče je na zahtevo državnega zbora odločilo, da bi z zavrnitvijo zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v RS na referendumu nastale protustavne posledice, je na ustni razglasitvi odločitve povedal predsednik ustavnega sodišča Jože Tratnik. Referenduma o noveli zakona o izbrisanih tako ne bo. Kot je pojasnila poročevalka, ustavna sodnica Jadranka Sovdat, DZ s predvideno ureditvijo ustavnoskladno odpravlja protustavnosti, ugotovljene v odločbi ustavnega sodišča iz leta 2002. Referendum ne sme pomeniti odločanja o tem, ali naj se protustavnosti, ugotovljene z omejeno odločbo ustavnega sodišča, sploh odpravijo, menijo sodniki.

V tej vrauči ali ranč deževni dnevaj mamó več časa, ka kaj preštemo. Zato vam priporočamo leppo zgodbo iz staroga katoliškoga kalandara, stero je na našo domanjjo rejč do-lobrnaua Ema Sukič.

Edna stara, vküppotrejta ženska, z grbavim obrazom se je držala z drugi kraj ulice v ednom starom, z igrici pokritom ramaki. Gda so naši kama vkraj od rama šli, vsigdar je ona mejla skrb na nas. Mi mlajši smo dolgo eštje njenoga ménja nej znali, ka vsikši go je zvau samo za Mati. Eštje naša babica tó, pa ona je tó nej dosta mlajša bila od njé. Nejsam znau, kelko lejt je stara, samo te sam zvedo, gda so njej na križ napisali, ka je mejla 75 lejt. Leko, ka se je samo meni tak vidlo, ka je vsigdar stara bila, ka sam dvajsti lejt vsigdar gnaki obraz vido pred sabo.

Lüstvo je tak gunčalo, ka so pred bojnov v našo ves prišli iz Pešta. Mauž, steri je 15 lejt starejši bijo od ženske, je tistoga ipa v penzijo išo. Ka sta si pejnaze prišparala, za tiste sta si kúpila ram pa plüg pa pau grünta. Par lejt sta mirno, potima živala. Nejsta mela familio pa spoznance tó nej, samo nas sausede.

Eden mrzel gesenski den so staroga sprevodili na graubišče na konca vesi. Ženska je vsikši den tavó išla k njemi. Gda sam že malo vekši pojbič bijo, te mi je dopistila, naj z njauv dém. Trno sam lübo te poti, ka takšoga ipa mi je vsigdar kaj pripovedala od moža, kakši močen, lejpi človek je bijo, gda je mladi bijo, zdaj pa počivle pod zemlov. Drugo paut mi je pripovedala od svojga maloga sina, steri bi ranč tak vrli pa lejpi bijo, kak sam dja, gda sam nej ranč do vüj zamazani. Če bi ga telko lejt tanazaj tisti zamazani, grdi štrk nej v sausedno orau (dimnik) notralüčo. Tistoga ipa smo mlajši v našom kraji eštje vörvali, ka dejte štrk pri nesé pa ga notra na orau pisti v tisti ram, gde ga čakajo. Za-

tok ga pa trbej včasín skaupati, ka sajavi pa zamazani grata.

Če je od deteta gunčala, vsigdar je trno žalostna bila. Vsigdar je pravla, ka ona več nigdar nede mejla maloga sineka, pa kak bi ga rada mejla. Trno sam go šanjhalivo (se

mi je smilila), tjedén dni sam špekulejro, kak bi nanjé vzejo toga grdoga štrka, naj bi prineso toj ženski edno dejte. Nej bi trbelo velkoga, samo takšoga kak edna pesnica, tistoma bi se tó veselila.

Eden den sam vpamet vzejo, ka na orej stoji eden štrk, si fejst šinjek vtegvüle pa klepeče. Veselo sam leto taprejk, ka poglednem tak dolgo čakajoč dejte. Mati so ranč krunče lüпали v künji, gda sam njim na znanje dau veselo novico. »Njaj, njaj, mali sinek, te štrk je nej meni prineso dejte,« me je pobaužala po glavej. »Tej štrki namé že samo za norca majo. Najprej si poberi svojo šalo, pa se šali. Ti si moj mali sinek.«

Lejta so brž taodletela, moja šala je brezi verta ležala v kauti. Njene oči so pa vsigdar skunznate gratale, gda sam njej pokazo moj nauvi gvant ali sam ji goraprešto kakšo pesem, stero sam napiso. Ona je nej samo moja varuška (dada) bila, liki če sam kaj nej dobro napiso, mi je popravila tó.

Mati

Moje poti so vsigdar dugše gratale, svejt se mi je odpiro. Njene poti so pa vsigder kratkejšje gratüvale. Na graubišče je že tó samo na velke svetje išla. Dostafart go je zavun podné ešče v posteli najšo, večer je pa s kokauši spat išla. »Čütim, ka moj mauž že pomé dé, dja se tó nalečüvam,« je večkrat pravla. »Sto dvera namé odpré, gda več nemo mogla s postele, sto mi oči zapré, gda zadnja vóra pride?« je

Gda sam do njé pileto, je mislila, ka sam dja žüpan. »Pridte, gospaud žüpan, ka züštjeva kokauši, pa tisto lüknjo notzapraviva, ka nedo mogle vó.« Zaman sam jo spitavo, če me ne spozna, zaman sam ji gunčo, ka morava notra v ram, ka že vsikši naja gleda. Pravla mi je, ka v ram ništje drugi ne smej, samo njeni sin. Do slejdnjoga cveka vse je nejnoga sina, mi je gunčala, gda sam go živi moker v ižo spravo.

Na drugi den je rešilni auto prišo po njau. Prva kak so go v auto djali, je ešče kričala, naj kokauši v klejt zaprejo, če njeni sin pride, naj ji najde. Si rauta ženska je pamet zgibila zavolo toga, ka je nigdar nej dejte mejla pa nigdar nej mati gratala.

Odišlo je par mejsecov, sprtolejt je gratala, vse je gnalo, vse je zelenilo. Eden den je črni avto stano pri rami, v njem je bilo njeno mrtvo tejo.

Že dolgo sam nej ojdó na graubištje, nej vido njenoga groba. Na rejdkí domau odim, vesi, gde sam pojbič bijo, tó nega več. Namesto mali ramov, so se velki, viski zozidali. Liki če vidim štrke po gomejzdaj stati, mi vsigdar na pamet pride tista mala ženska, steroj sam ranč pravoga menja nej vedo, zvau sam go samo za Mati.

jokala, po obrazi so ji skunze tekle kak potok.

Eden zranek me je babica rano gora zgonila. »Skoči brž iz postele pa pogledni, ka Mati dela,« mi je pravla. Ženska je bausa ojdla po šanci, pa naglas zvala kokauši. »Pi, pi, pi, pridte domau, ka je večer,« je kričala. Nišče je nej znau, ka se je zgodilo z njauv.

Zveza Slovencev na Madžarskem

Novice

Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

Slovenski moderni rock za pokušino

(skupina Anavrin v Sombotelu)

Napovedani začetek koncerta slovenske rockovske zasedbe Anavrin je že mimo, a na odru ne vidimo nikogar. Od organizatorjev zvemo, da se je skupini zgodila manjša nesreča v Avstriji, so pa na poti. Zaradi pasje vročine se peščica čakajočih zateče v blagodejno senco sombotelske veleblagovnice in uživa v nastopu lokalnega benda.

Je že polmrak, ko kombi ljubljansko-domžalskega Anavrina zavije na parkirišče in prav kmalu lahko zvemo zgodbo o dvajsetletnih gumah. Skupini se ni zgodila le smola počene gume, temveč dveh defektov v roku tridesetih minut. S pomočjo madžarskih prijateljev pa le prispejo na prizorišče v centru Železne županije.

Koncert se začne energično, majhen prostor pred parkirno hišo veleblagovnice napolni glas pevca, ki je kljub kontradiktornosti te izjave hkrati trd in nežen. Zvoke bas kitare

začutimo v svojih želodcih, bobnar se izkaže z zapletenimi temami. Sekcija ritma dopolnjujeta kitari, škoda le, da je drugi kitarist *Jure Golobič* na izpopolnjevanju v Los Angelesu, tako njegovo vlogo prevzema elektronski posnetek. Kadar se človek prvič sreča z imenom Anavrin, pomisli, zaradi podobnosti, na neko zdravilo. Bobnar *Matej Selan* pa nam je razkril pravo zgodbo: »Začelo se je pred enajstimi leti, ko smo ustanovili skupino. Nismo imeli pametnega imena, pripravljali pa smo se na prvi koncert in smo hitro potrebovali nekaj. Kitarist je imel majico od skupine Nirvana in ko smo ime prebrali nazaj, smo dobili Anavrin. Ime se je prijelo na koncertih, še danes nastopamo s tem nazivom. Ko smo

bili najstniki, smo imeli več vzornikov, eden od njih je bila Nirvana, ki jo še danes cenimo. Ščasoma smo začeli ob priredbah igrati tudi avtorsko glasbo in naredili svoj stil, svoj prepoznalni zvok.«

Skupina je svojo kariero začela kot srednješolska zasedba, ustanovitelja sta bila pevec in bobnar. Takrat so člani igrali še brez resnejših ciljev ali vizije. Nastopali so na koncertih in preigravali priredbe. Prav kmalu pa so

gi v tem najdejo. Pojemo pa seveda tudi ljubezenske in osebno izpovedne pesmi, v besede prelivamo scenarije, ki se nam zgodijo v glavi.«

Mediji v Sloveniji se osredotočajo na skupine s slovenskimi besedili, predvsem kar se tiče radijskih postaj. Na novi plošči *Atopic*, ki je izšla lani decembra, ima večina pesmi angleško besedilo, ker se dostikrat lažje izrazim v tem jeziku – doda pevec Lisica. Skupina igra nekoliko manj popularno, tršo glasbeno zvrst, zato

srcu, letos sem odpotoval z družino v Ljubljano že dvanajstič. Člani skupine Anavrin so naši osebni prijatelji, zato zahajamo na njihove koncerte, kjerkoli že so. Prišli so tudi na 4. rojstni dan moje hčerke, ki jo tudi učijo slovenščine. Mala navdušenka pozna besedila 45 pesmi na pamet v slovenskem jeziku,« – je povedal madžarski privrženec skupine.

Ko se je zasedba odločila za snemanje nove plošče, sta se ji odprli dve poti – investicija v opremo ali v lastni studio. Odločili so se za slednje, in so pri basistu *Aneju Kočvarju* izoblikovali studio, saj kakor pravi, »energija v studiju je pomembna za dober posnetek«. Drugo ploščo so v celoti producirali in posneli sami.

Skupina Anavrin bo v nadaljnjem ustvarjala nove pesmi, za jesen so napovedani trije novi singli, obeta se nov videospot. Nadaljevali pa bodo tudi promocijske koncerte po večjih mestih v Sloveniji. Od rockovske glasbe pa ni enostavno živeti niti v Sloveniji. Zato ima vsak od članov tudi vsakdanji poklic. Nekateri delajo v turizmu, drugi na nacionalni televiziji. Glasba ostane le – sicer zelo resen – hobi. »Vlagamo toliko energije in časa, da se šteje kot dodatna služba. To je pomemben del našega življenja,« – na koncu pripomni bobnar Selan. Koncert v Sombotelu je zaradi pozne ure trajal le kakih štirideset minut. Prisotni so tudi v tem kratkem času začutili moč in izvornost glasbe zasedbe Anavrin, ki bi se lahko izkazala tudi na večjih festivalih na Madžarskem.

-dm-

začeli pisati tudi svoje pesmi in nastala je želja po lastni zgoščenki. Prva plošča z imenom *Juice!* je zorela pet let v glavah ustvarjalcev.

Zasedba danes igra moderni rock, upoštevajoč smernice malo tršega rocka, dodajajo pa tudi elektronsko spremljavo. Slovenska in angleška besedila piše pevec *Damir Dado Lisica*, ki želi z njimi osveščati ljudi. »Naša besedila so družbenokritična, a ne politično angažirana. Želimo prepričati ljudi, da morajo biti motivirani in pozitivno razmišljati. Naše sporočilo je: karkoli se po svetu dogaja, obstajajo zmeraj rešitve. Želimo si drugačen svet, skozi pesmi pa prihajamo do tega, da se mi sami dobro počutimo. Upamo, da se tudi dru-

gi mediji ne posvečajo dovolj-šnje pozornosti (čeprav je naj-novejši spot Anavrina zasedel hvale vredno četrto mesto na MTV Adria). »Mi gremo s časom naprej, ustvarjamo že enajst let. Ne bomo se pustili, ker naša glasba prihaja iz srca. Ne bi se podrejali medijem, upamo pa, da se bodo ti trendi prej ali slej obrnili,« – je izrazil stališče skupine pevec.

Zasedba veliko nastopa tudi v tujini, največkrat v Avstriji, imeli pa so odmevni koncert tudi v Novem Sadu v Srbiji. Tokrat jih je pot prvič pripeljala na Madžarsko, koncert so organizirali madžarski prijatelji skupine, med njimi *László Pere*. »Zaradi svoje službe dosti potujem po bivših južnoslovenskih republikah. Slovenija mi je prirasla k

... DO MADŽARSKE

Tudi na Dunaju so odobrili gradnjo sežigalnice pri Heiligenkreuzu

Umweltsenat (Okoljevarstveni senat) na Dunaju je 11. junija sprejel sklep, s katerim je potrdil dovoljenje gradiščanske vlade za izgradnjo sežigalnice odpadkov pri Heiligenkreuzu. Gradiščanska vlada je februarja 2009 odločala o tem, da bo – kljub protestom okoljevarstvenih organizacij iz Madžarske, Slovenije in Avstrije ter občine Monošter – podjetju BEGAS dovolila, da se tik ob Monoštru zgradi sežigalnica odpadkov, ki bo imela 300 tisoč ton letne kapacitete. Na odločitev se je pritožilo veliko posameznikov in tudi organizacij, zato je okoljevarstveni senat odredil ogled samega kraja gradnje, zaprosil za nove ekspertize. Na podlagi teh je investitorju predpisal izpolnitev določenih novih pogojev in s temi dopolnili tudi drugostopenjsko potrdil odločitev gradiščanske vlade. V utemeljitvi je senat zapisal, da je investicija v skladu s predpisi avstrijskega zakona o varstvu okolja.

Uradne stranke se lahko na odločitev Umweltsenata pritožijo na vrhovnem sodišču Avstrije. Monoštrska okoljevarstvena organizacija Pronas bo izkoristila to možnost, njeni člani pa so prepričani, da bi se izgradnja sežigalnice lahko preprečila le s posredovanjem političnih vrhov Madžarske in Avstrije in ob pomoči Evropske unije.

Sindikata pedagoških delavcev protestira

Sinikata pedagoških delavcev se je obrnil na Ustavno sodišče zaradi pred kratkim sprejetega zakona, da lahko občine brez posebnih pogojev predajo vzgojno-izobraževalne institucije cerkvam. Do zdaj so občine po predaji še pet let morale finansirati šole, po novem so te dolžnosti takoj oproščene. Po mnenju pedagoških delavcev vlada s to odločitvijo motivira občine, da bi predale šole cerkvi oziroma krši pravico staršev, da za otroka izberejo po nazoru nevtralno šolo. To velja predvsem za manjše kraje, kjer deluje le ena šola. V cerkvenih šolah pedagoški delavci ne bodo več javni uslužbenci, v kolikor pa njihov svetovni nazor ni v skladu s predpisi cerkvene šole, lahko zgubijo tudi službo.

Nauva predsednica pri Drüštvi porabski upokojencov

Kak pri vsakšom drüštvi, da štiri lejta dolapartečejo, so volitve za predsedstvo, za predsednika pa za funkcionare. Tak je bilau tau pri porabski upokojencaj tö. 17. maja na občnom zbori so si nauvo predsednico izvolili. *Elvira Mešič* iz Varaša je dobila največ glasov, njau so vöodebrali, naj štiri lejta pela drüštvo, ka je, tak mis-

Elvira Mešič

lim, nej malo delo. Zaka? Zato ka Drüštvo porabski upokojencov je s 137 člani največšo drüštvo v Porabji. Programe vküppostaviti, telko lidi informirati pri ednoj prireditvi, pogostiti ali pelati na izlet je nej léko delo pa nej malo pejnaz. Tak ka delo je dano.

• *Elvira, od 17. maja ste predsednica Drüštva porabski penzionistov, večina vas pozna v Porabji, dapa zato vejn nej vsakši. Par rejči bi prajli od sebe.*

»Na Verici sem se naraudila pa tam sem živila cejlak do 1972. leta, gda sem se oženila. Sprvoga, leto pa pau, sva z možaum v Otkauvca bila, potistim sva pa v Varaši

zidala, pa sedemdesetštrtoga sva se sé spakivala. Od tistoga mau se mi töj držimo. Dva dateta mamu, enga pojba pa edno deklö, pa dvej vnutjinji mamu. Lejta so tadoišla pa smo stari gratali, dapa nam je Baug dopöjsto, ka obadva z možaum sva leko v penzijo šla.«

• *Zaka ste z Verice v Varaš prišli?*

»Za volo tauga, ka smo v Varaš v službo odli. Dosta je bilau taši tistoga reda, steri so si tak mislili, ka do v Varaša zidali. Tak so si mislili, ka samo za volo tauga nedo domau odli, ka do tam spali. Tau je tak bilau, zazranka si odišo, pa večer si domau prišo. Doma se je že grünt nej

delo, drugo pa tau, ka moja sestra je doma ostala. Tak smo mi tü v Varaši zidali.«

• *Kama ste odli v službo?*

»Najprvin sem v židanoj fabriki delala, v bauti kak prodajalka. Ta sem ranč tak odla delat kak drugi delavci, zazranka, zadvečerek pa v noči. Gda je moja hčerka v vrtec začnila ojdti, te sem prišla delat v bauto Fenyves, ka je tistoga reda ešče ÁFÉSZ (Potrošniška zadruga) emo prejk, tam sem tü prodajalka bila. Šaulo za prodajalce sem šestdestšestoga leta začnila pa šestdesetdevetoga leta sem končala. Dvej leta sem se v Somboteli včila, edno pa v Tokaji. Kasneje, gda sem že mlajša mejla,

me ja ÁFÉSZ ešče v šaulo poslo, gde sem papire dobila od tauga, ka leko bauto pelam, tak sem gratala vodja baute. V bauti Fenyves sem delala cejlak dočas, ka sem nej v penzijo odišla. Istino, zadnji deset lejt je ta bauta že privat gratala pa drugo ime dobila.«

• *Zdaj kak se pogučavamo, čüjem, ka dosta taši reči nücate, ka ste doma nej nücali. Tau ste se v bauti navčili, gda ste se s tistimi lidami pogučavali, šteri so iz Slovenije prišli?*

»K nam je dosta küpcov ojdlö iz Slovenije. Dosta sem se pogučavala z njimi, če sem kaj nej vejdlä, te sem pitäla, kak trbej tau pa tisto prajti, tak sem se te dosta vse navčila. Tisti, šteri so nazaj odli k nam kipüvat, tisti so namé iskali, ka so vedli, ka dja vejm slovenstji, pa razmejm, ka škejo küpti.«

• *Dočas ka ste nej v penzijo prišli, ste bauto pelali, zdaj od sedemnajstoga maja tü morate pelati, dapa nej bauto, liki drüštvo, ka ga penzionisti mate. Kak ste se vzeli za tau, kak so vas leko natau nagučali, ka te se glasili?*

»Meni je Klara Fodor prajla, ka ona išče nekajoga, sto bi se podau zatau, ka bi predsednik bijo. Te sem dja Klari prajla, naj išče med tistimi, šteri so že dugo lejt v drüštvi, zato ka müva z možaum sva samo dvejdzederodevetoga nutraustaupila. Müva sva ešče zato mladiva, pa ne vejm, kak se tau pela, kak bi tau trbelo pelati. Te je Klara prajla, niške pa niške neške vzeti, pa vsikši samo dolapovej, brezi predsednika pa drüštvo ne more biti.

Gda smo šli na prauško pa smo meli občni zbor, tam sem samo z bejlím gledala, gda so glasove vküpzračunali, pa sem dja večä dobila, kak tista druga, ka se je ešče dala zatau, ka bi predsednica bila. Tam sem te dja včasín prajla Klari, ka če me ona nutranavči, kak se tau dela, te mo zato tapelala, dapa ovak nej. Zato ka dja sem ešče tašo nikdar nej delala. Tak mislim, ka tau tak trbej delati pa pelati, ka lidam malo moraš nagoditi, volo spuniti, nej samo tak,

Na starom kejpi s kolegicami v bauti

kak dja škem, kak se mena vidi. Pitati njij, ka bi radi delali, kama bi radi šlij, taše programe meti, šteri do se vsakšoma vidli. Zato ka ednoma se tau vidi, drugoma se drugo vidi, moški so pa radi tauma, če kaj malo leko spijejo.«

• *Vi ste si že kaj zmišlivali o tejm, ka škete, kak škete pelati drüštvo?*

»S Klaro Fodor si tau ešče morava malo pogučati, moram vedeti, če de tau tak dobro ali nej, kak dja mislim. Prvi program mo zdaj na Verici meli 6. julija, gde eden piknik baude. Po pravici, dja sem ešče nikanej prejkvzela tak uradno. Če mo že bola prejkvidla tau

delo, pa tau, ka kelko pejnezmamu, te mo že bola znala kaj povedati. Gnesden, gda je ta kriza, vsepovsedik je bola žmetno, zato ka nega pejnezm. Leko vözmisliš kakoli, če nejmaš pejnezm, te samo edna ideja ostane. Tak mislim, ka taše programe trbej organizirati, šteri programi do se vidli lidam pa leko pejnaze spravimo zanj.«

• *Mate kakšno idejo, kak bi leko več pejnezm sprajli za drüštvo?*

»Zvün natečajov (pályázat) bi dobro bilau, če bi samo-

uprave nas kaj pomagale, etak bi te do več pejnaz leko prišli. Tak mislim, ka sprobatí je vrejdnö. Če je pa tak, ka nede pejnezm, te tak mislim, na djesti tü dosta leko špamö. Če kama demo, nej trbej vsigdar djesti pa piti, zato ka tau spoj dosta pejnezm köšta. Zdaumi vsakši leko s seuv nese telko djesti pa piti, ka njema trbej na eden den. Etak ka se prišpara, tau te na potne stroške bi se leko poceralo.«

Elvira hvala lejpa za pogovor, dja vam pa drüštvi dosta uspehov želim pa telko pejnaz, ka cejlo leto nete mogli pocerati.

Karči Holec

PESJI ŽITEK PISA ALBERTA

Albert je pes. Pes z repom, ka nigdar ne enja majütati es pa ta. Albert je pes, ka na sebi dosta farb nosi. Albert je pes, ka laja. Albert je pes, ka grzé samo gda gej. Albert je pes, ka bi ga vsikši človek škeu za svojga meti.

VESELDJE

Lidge smo radi veseli. Radi smo veseli, kak bi pa aj ovak bilou? Depa kak je eške naš Albert rad veseli! Un je najbolje veseli, če je leko veseli. Tau je njegvo najvekse veseldje. Na, veseli je po tejm tö, če je nej žalosten.

Albertovo prvo veseldje se je začnol, gda je oprvin vido svojga najveksoga pajdaša Pavla. Pa je biu eške bole veseli, gda ga je Pavel k sebi domau vzeu. Tadale ga je trno velko veseldje obimalo, gda je oprvin pri Pavlovom dejdeki velki falat domanje klobase daubo. Bilau je takše tö, ka je veseldje nikak pa nikak nej škelo k njemi pridti. Ogibalo se ga je, kak bi kakšen trno velki beteg emo. Je v takši lagvi časaj veseldje odišlo ta daleč za sedem brgav pa sedem dolin. Tak se je čüto té naš Albert, kak bi nigdar nej veseldja pri njem bilau. Depa nika ne trpi na veke večno. Pa je veseldje znauva nazaj prišlo. Pa kak že povedano, je Albert biu najbolje veseli, gda je leko biu veseli.

Kak pa je grato veseli po tejm, gda je spozno svojgo velko lübezen Alino, sploy nej trbej prajti. Na, dun trbej prajti! Tau pa zatoga volo, ka se je njegvo veseldje narodilo iz velke sreče.

»Moj Albert je najbolje srečen pes na toum svejti,« je pajdašom pripovejdo Pavel. »Un je najbolje srečen za-

toga volo, ka mene ma. Tadale je najbolje srečen zatoga volo, ka je zalübleni v Alino. Pa je srečen zatoga volo tö, ka je skur vsikši den veseli.«

Pajdaši so gledali Pavla pa so ga nej najbolje razmeli.

»Vi rejsan nika ne razmejte!« njim je tumačo Pavel.

»Pitajte mojga Alberta pa te tau od njega čüli!«

Pajdaške so ga eške bole na debeli gledali. Vej pa psa dun ne moreš takšo pitati, so si brodili. Depa Pavel ga je dun pito.

»Na, Albert, si ti srečen pes?«

Albert se je zdigno na zadnje tace pa začno tuliti, kak bi biu na nebi mladi mejsec. Pavlovi pajdaške so samo gledali, ka se tau godi, depa nejsjo najbolje vörvali.

»Albert, kak maš rad svojo Alino?« ga je pito Pavel.

Zdaj je Albert skuočo vüška, kak bi ga nekaj brsno v zadnjo. Kcuj pa je skur popejvo nej pa samo tulo v vcejlak pun mejsec.

Zdaj so pajdaške že malo vörvali, kak Albert vse razmej. Depa eške nej vcejlak. Zatoga volo je Pavel Alberta pito eške gnauk.

»Albert moj, zakoga volo si ti najbolje veseli pes na toum svejti?«

Zdaj je Albert nej skuočo. Nej se je postavlo na zadnje

noge. Pa nej se je glaslo, kak bi biu na nebi pun mejsec. Samo je prišo kcuj k svojmi Pavli. Prišo je k njemi. Prišo je k njemi, ga pogledno globko v oči. Ga je gledlo globko nut v oči pa se postavlo kcuj k njegvoj pravoj novej.

Zdaj so Pavlovi pajdaške rejsan vörvali, ka je Albert rejsan srečen pa zatoga volo veseli pes. Kak je eške zatoga volo biu veseli Pavel. Kak pa bi nej biu veseli pa srečen, če pa se tak dobro razmej s tejm svojim najveksim pajdašom Albertom. Pa sta oba vedla, kak je tau gé.

»Albert? Od naja veseldje je najbolje veselo veseldje na svejti. Tau pa zatoga volo, ka se moje veseldje narodi iz tvojga veseldja. Tvoje veseldje pa se narodi iz mojga veseldja. Rejsan nega vekše sreče od té sreče,« je Pavel pripovejdo Alberti pa sebi tö.

Albert je biu zatoga volo tak veseli, ka je skuočo prejk grajke. Skočo je prejk grajke pa šou ta k svojoj Alini. Tam njoj je je doj povedo vcejlak gnako, kak je čüu od Pavla. Depa tau je biu pejski guč. Tisto sta razmejla samo Albert pa Alina. Pa sta bila zatoga volo tak veseliva, ka sta se do kraja napunila s pejskim veseldjom.

Miki Roš

Bili smo na izletu

Učenci in učitelji Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča z Gornjega Senika smo bili 7. in 8. junija na izletu.

Zjutraj ob sedmih smo se napotili proti Sloveniji. Na avtobusu nas je pozdravila vodička Violeta. Na kratko nam je predstavila naš dvodnevni program. Peljali smo se mimo Maribora in pot smo nadaljevali proti Ljubljani, do prestolnice

tosti v starem delu mesta, kot so Glavna tržnica, Stolnica,

Šempetra, v Savinjsko dolino. Ogledali smo si kraško jamo

kapnikov prišli do 4 metre visokega podzemnega slapa na

menitosti, kot so Trg svobode z Vinagovo kletjo, spomenik NOB, Frančiškansko cerkev, Slomškov trg s Stolnico. Na Gavnem trgu pa smo bili pri Mestni hiši in sprehod smo zaključili pri parku Trije ribniki, kjer je tudi akvarij in terarij.

Na izletu smo se imeli lepo, dobre volje in z lepimi doživetji smo prišli domov. V ime nu učencev in učiteljev se zahvaljujemo organizatorjem in finanserjem, v prvi vrsti gospe mag. Valeriji Perger. Vse, o čemer smo se učili med šolskim letom, smo si ob koncu šolskega leta lahko ogledali v živo. Še enkrat iskrena hvala.

Slovenije. Najprej smo šli v spremstvu lokalne vodnice na sprehod. Ogledali smo si najpomembnejše znamen-

cerkev svetega Nikolaja, Lutkovno gledališče, Prešernov trg in Tromostovje. Spoznali smo osrčje slovenskega glavnega mesta in stavbe arhitekta Jožeta Plečnika. Pot nas je vodila dalje v bližino

Pekel, ki je največja urejena kraška jama na Štajerskem. Vodička nam je predstavila tudi to, zakaj se jama imenuje tako. Nad vhodom je skalni hudič in po njem je jama dobila ime. Potem smo mimo

peljali v Maribor, ki je prestolnica Štajerske. Najprej smo si ogledali Smučarski center Pohorje in hotel Habakuk. Po kosilu pa smo šli na sprehod po mestu. Ogledali smo si kulturno - zgodovinske zna-

**Učenci in učiteljski zbor
DOŠ Jožefa
Košiča Gornji
Senik**

